

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

Anno Christi MDXXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

diæta Wormatiensi, & communi consensu Principum, & aliorum membrorum Romani Imperii una cum Cæsare, etiam doctrina Lutheri prohibita fuit, & incassata. Male autem observata fuit hæc inhibitio, præfertim a civitatibus Imperialibus, ubi Lutherana factio semper progressum habuit, contra multifariam admonitionem Cæsaris. Luther etiam contempsit excommunicationem Papæ, & bannum Cæsaris; ita ex post sui adhærentes fecere.

Anno Christi MDXXIV.

Augustæ in profesto Tiburtii & Valeriani 13. die Aprilis, nocte in Cathedrali Ecclesia cum sanguine deletæ fuerunt Crucifixi, Montis Oliveti, B. Mariæ Virginis, & aliorum Sanctorum, in Epitaphiis mortuorum, in cæmeterio, atque ambitu, imagines, per calceatorem & ejus servum, qui domum habet prope Ecclesiam S. Crucis. Is tribus diebus latuit, deinde ut reatum cognovit, inhabitatio urbis ei ad spatium unius anni fuit inhibita. In brevi autem iterum fuit admittus. Calceator iste vocabatur Georgius Nessin.

Augustæ in die S. Sixti, in colle Perlach ante Capitolium hora 8. ante meridiem congregati fuerunt illorum propria præsumptione quasi 130. viri, rogantes Senatam, ut Fratrem Minorem Prædicantem Lutheranum

ranum in prædicatura stare, permanereque
permitterent. Quibus Senatus respondit,
quod pium respectum erga eos habere ve-
lint, & Doctorem Urbanum Regium loco
illius constituere, quousque alius idoneus
prædicator ordinaretur. Tale responsum
fatis tranquille populus communitatis ac-
cepit: putabat itaque Senatus jam illam
seditionem penitus extinxisse, cæperuntque
in consilio de aliis negotiis tractare. Ni-
hilominus infra istum tractatum miserunt
ad D. Urbanum Regium Senatores Conra-
dum Herwart & Udalricum Rechlinger.
Senatores vero in conclavi sedentes, cum
aliquantisper formidine circumdati fuissent,
Magister civium Hieronymus Imhoff eos
consolatus est his verbis: Domini mei, &
consultores, nolite metuere, quia optimam,
bonam, & obedientem communitatem ha-
bemus, quæ nihil contra Senatum molitur.
Vix verba illa consolatoria compleverat,
iterum clamor seditiosus ab extra a popu-
lo exortus est. Cumque Magister Civium
ad eos egressus causam clamoris interro-
gasset, confuse clamaverunt: Nos volumus
habere Fr. Minorem omni modo in prædi-
catorem; petieruntque Christophorum Her-
wart Senatorem, qui eis in Senatu in-
tentionem illorum proponeret. Cumque
aliter sedari non possent, F. Minor illis in
prædicatorem admissus fuit, cum autem
Senatus illis satisfecisset, putabat eos jam
quietos

quietos esse. Parvo intervallo iterum ab extra Capitolii, & in foro seditio, & clamor exortus fuit, erantque Senatores in tali formidine, quod non auderent fenestras aperire, ut per rimas respicerent, quid ageretur. Tertia igitur vice Senatum adierunt, rogantes, pariterque volentes, ne in posterum ullus puniretur, qui hujusmodi concioni interfuisset, quia bono animo id fecissent. Quibus Doctor Conradus Peutinger respondit: quod bona intentione ac animo fecissent, ita sicut fecissent, ita a Senatu acciperetur: quare cum pace ad propria redirent. Hæc autem responsio est data eis hora 12. Nam Senatus pæne usque ad primam horam in consilio sedit.

In Vigilia S. Laurentii clam antea in nocte mandavit omnibus stipendiariis, & officialibus Senatus, ut circa horam sextam diei omnes adessent armati suis galeis atque loriceis, tanquam vellent ad bellum procedere, & ante Capitolium expectarent, usque ad majorem deliberationem Senatus. Qui officiales jussa fideliter executi sunt. Deinde stuba civium, & stuba Scabianatorum per eos locatæ fuere. Et in illa die officiales, & stipendiarii bis juramentum præstiterunt Senatui, quod velint ei assistere atque protegere. Georgius Vetter & Hieronymus Imhoff de mane domum Senatoriam catephracti, & totaliter armati, ac si bellum inire vellent, adierunt. Et post prandium
hora

20910p

hora secunda similiter omnes confules fecerunt senes & juniores.

Fuerunt tunc omnes bombardæ & machinæ, & alia armatura totaliter collocata in domo, vulgariter *Kazen-Stadel*, timebat autem Senatus, ne populus iterum in seditionem concitaretur, & domum illam præoccuparent, & inde damnum magnum illis, & communi civitati eveniret. Quare pro divisione bombardarum laborem subierunt, simul & timorem, ne interim sub divisione iterum seditio oriretur. Miserunt autem ad omnia Monasteria, & hospitale, ut omnes equi illorum adducerentur pro vehendis machinis, & nesciebatur quo locorum. Matthæus Langenmantel ad Kazenstadel fuit deputatus a Senatu, ut nullum intrare permitteret, neque bombardas abducere, usque eo secundarie nuntius specialis ex Senatu mitteretur. Quo factò bombardæ adductæ fuere ad novam structuram, vulgariter *Pastey*. His omnibus peractis Senatus hora pæne sexta cum pace ad lares proprios abcessit. Canonici vero in Tumo, interim se fuga ex urbe subtraxerunt, quamvis ante a Senatu avisati fuissent, ne ex futuris contingentibus ullum timorem incurrerent.

In octava B. Mariæ Virginis 15. die Septembris, Senatus Augustensis in medio diametri juxta Capitolium & Ecclesiam S. Petri duos textores, principales seditionis,
capite

capite plecti fecerunt, Joannem Kager, & Joannem Speiser, ambos sexagenarios. Excessus illorum proclamatus fuit, quod fuerunt blasphemi, & quod in die Hilariae egerint contra Senatum & Rempublicam. In vinculis ante ipsos Missa pro eorum communione celebrata fuit, ut clam providerentur, ut de illorum punitione nemini constaret, ne exinde aliqua seditio oriretur. Joannes Speiser Sacramentum noluit accipere, nisi ei sub utraque specie detur, quod Senatus recusavit; quare sine provisione punitus fuit: alter vero cum devotione Eucharistiam sumpsit, super ipsos campana Sturmglogg etiam non fuit pulsata.

Augustæ bastia, seu fortalitium juxta portam Werterbrucker Thor constructa est. Et habitationes in cæmeterio ante Ecclesiae B. Mariæ Virginis portam pro mechanicis atque pro rebus venalibus ibidem reservandis, & exponendis, sine scitu, & voluntate Canoniorum, quod ægre tulere.

Anno Christi MDXXV.

Augustæ Senatus ordinavit, ne pauperes mendicantes ostiatim postulantes, domos accederent more antiquo: sed constituerunt tres cives super hujusmodi negotium, quibus deputavere quatuor servos, qui omni Dominica die per Ecclesias Parochiales incederent, postulantes eleemosynam